

KASTAMONULU GENÇTEN BÜYÜK BAŞARI AMERİKA'YA DAVET EDİLDİ

Kastamonulu iş insanı Hüseyin Avni Üster'in torunu Mehmet Berk Üster, ulusal gazetelerde manşetleri süsledi.

"Amerika'yı şaşkına çeviren lise projeleri" başlığıyla Türkiye'de 3 liseli öğrencinin projesi gündeme alındı. Bu 3 projelerden biri de Kastamonulu Mehmet Berk Üster'e aitti.

"Hayatın içinden bir proje" olarak sunulan Üster'in projesi, ABD Stanford Üniversitesi tarafından beğenilerek Amerika'ya davet edildi.

Sabah gazetesinden Serkan Ünlü'nün haberine göre; Anaokulundan beri kod yazanlar, kantinde ozon tedavisi konuşanlar, havalimanında bile devre çizenler... Lise öğrencileri, Stanford Üniversitesi'nin özel davetlisi olarak katıldıkları sağlık teknolojileri yarışmasında fark yarattı. ABD'deki akademisyenleri "Bunlar lise öğrencisi mi?" diye şaşkına çeviren başan sonrası, üç genç ABD'de stajla ödüllendirildi.

Woody Allen'in yazıp yönettiği Match Point filmi izlediniz mi? Bir an'ın insan hayatında neler değiştirebileceğini anlatıyordu. Peki tıpta dünyanın sayılı üniversitelerinden biriyi Türkiye'den bir lisenin öğrencilerinin yollarını kesime olasılığı yüzde kaçtı? İstatistik bilimi araştırdırsun biz haberimiz geçelim. Stanford Üniversitesi, tip alanında da dünyanın en prestijli üniversiteleri arasında. Özellikle bağı olduğu Stanford Medicine (Stanford University School of Medicine), klinik uygulamalarda çok güçlü. Öğrencilerinin ufkunu açmak ve uluslararası deneyim kazandırmak amacıyla Bilfen Liseleri, Türkiye'nin farklı şehirlerindeki öğrencilerini her yıl ABD'deki eğitim programlarına götürüyor. Geçtiğimiz yılda bir eğitim gezisinde Bilfen Liseleri Stanford Üniversitesi ile iş birliği için harekete geçti.

Öğrenciler en çok burada Stanford Üniversitesi'ndeki Sağlık Hizmetleri Merkezi'nin (Health Care) çalışmalarda ilgi duydu. Gezinin sorumlusu ve planlayıcısı öğretmenlerden Demet Akçayöz ayrılırken aniden geri döner ve Stanford'daki Türk akademisyen Ferdi Hizal'a "Hocam öğrencilerimizle Stanford'da ortak bir projede buluşmaya ne dersiniz?" diye sorar. Demet Hoca, heyecanlı meslektaşına başarıyla aktarmış olacak ki, "Öğrencileriniz çok ilgilidir, çok etkilendim. Ben isterim ama sonuçta karan üniversite verecek" der. Demet öğretmen, Nasrettin Hoca hesabı, "Ya tutarsa" diye göle çaldığı mayı tutar, birkaç ay sonra omluğu yanık gelir. Gerisini Bilfen Liseleri Kimya Bölüm Başkanı Demet Akçayöz'den dinleyelim: "Stanford Üniversitesi'nden yetkililer birkaç ay sonra Türkiye'ye gelerek birlikte yürütecekleri pro-

jenin ilk startını verdiler ve öğrencilerle proje başlıklarını paylaştılar. Zaten Bilfen Liselerinin öğrencileri başta Teknofest ve Tübitak olmak üzere birçok alan için sürekli fikir üretip projeler hazırlıyorlardı. Ama Stanford Üniversitesi'nden gelen sağlık alanında geleceğe yönelik, çıkarılacak inovatif çözüm önerileri arayışı çocukları çok heyecanlandırdı.

Mesela proje başlıkları arasında hastanın rehabilitasyonu, hastane güvenlik önlemleri, hasta verilerinin korunması gibi farklı alanlarda vardı. Öğrencilerimiz hem proje için hem de Stanford Üniversitesi'nde bulunan jüriye sunmak için çok heyecanlandılar. Projeden sorumlu olarak ben ve Bilfen Liseleri Biyoloji Bölüm Başkanı Taner Altınbaran'ın yanı sıra 30 öğretmenimiz, 138 öğrencimiz ile üzerinde çalıştıkları 40 projeyi jüriye sunmaları için Stanford Üniversitesi'ne gittik. Çocuklar çok heyecanlıydı ama projelerini sunarken inanılmaz profesyonel-lerdi." Peki projelerini, Stanford Üniversitesi'nde jüriye sundukları gün neler yaşadılar? "Çok heyecanlıydılar. Otobüste, asansörde, otel lobiğinde sürekli projelerinin üstünden geçiyorlardı. Sunumda finalistler açıklandı. 30 yılı aşkın bir süredir öğretmenim, böyle heyecan yaşamadım diyebilirim. Jürinin değerlendirmeleri sonucunda en başarılı bulunan ve staj hakkını kazanan proje, Bilfen Çayyolu Liseleri öğrencilerinin "Otomatik İzlemeli Akıllı Ozon Terapi Hastane Yatağı" projesi oldu. "Stanford Üniversitesi'nde sağlık alanında sergilenen 40 yenilikçi projeye Türk liselileri, geleceğin sağlık teknolojilerine yön verme yolunda önemli bir adım attı. Projenin sahibi Doğu Kaan Akgül, Kağan Erkan ve Mehmet Berk Üster, Stanford Üniversitesi'nde 1 aylık staj hakkı kazandı. Yazın Amerika'ya gidecekler. Birincilik

açıklandığı an gözyaşlarımızı tutamadık. Üç çocuğumuzun havaya fırladığı anı, özellikle Doğan'ın gülüşünü asla unutamam."

BUNLAR LİSE ÖĞRENCİSİ Mİ, EMİN MİSİNİZ?

Türk öğrencilerin başansı, ABD'de biraz şaşkınlığa da sebep olur. Bilfen Çayyolu Anadolu ve Fen Lisesi Müdürü Canan Özdemir, o an şöyle anlattı: "Stanford Üniversitesi Sağlık Merkezi Yenilik ve Tasarım Yöneticisi Ferdi Hizal, öğrencilerimizin biyomedikal mühendisliği üzerine sorulan üzerine 'Bunların lise öğrencisi olduğundan emin misiniz? Projeleriniz bizim üniversitedeki projelerimize çok benziyor. Bu paralellik bizi çok mutlu etti' diyerek şaşkınlığını dile getirdi. Bunları duymak bizi elbette çok mutlu etti."

MEHMET BERK ÜSTER: "HAYATIN İÇİNDEN BİR PROJE"

"Açıkçası kazanacağımızı biliyorduk. İkinci kim olur diyorduk. Çünkü bizim projemizin hikayesi hayatın içinden geliyor. Çalışmamız uzun süre yatağa bağlı hastalarda oluşan yatak yarasanın önüne geçmek üzerine idi. Babamın ananesinin bacak ameliyatı olduktan sonra sırt ve belli bölgelerinde yaralar oluşmuştu. Bu konu beni çok etkilemişti. Ben de bu konuyu önce Doğu sonra Kağan ile kantinde konuşmuştum, bu yaraların oluşmasının önüne geçmek için bir çalışma yapabilir miyiz diye... (Burada araya girip 'Siz niye her genç gibi futboldan, kızlardan, bilgisayardan konuşmuyorsunuz?' diyorum) Yok onlardan da konuşuyoruz da, önceliklerimiz değişebiliyor. Daha sonra velilerimizle bu konuyu istişare ettik. (İstişare mi? İçine İlber Ortaylı kaçmış bu çocuğun!) O sırada da Stanford Üniversitesi'nin projesi gündeme geldi. Ozon gazının iyileştirici ve dezenfektan edici özelliği geldi aklımıza, 'Onu

mu kullansak' dedik. Daha sonra otomatik konumlandırma sistemi üzerinde çalışıp, monitör ekleyip yatağı bir akıllı saat haline getirdik. Kameradan nabız ölçümü yaptık, sensörsüz. Stanford'ın çok önem verdiği güvenlik sistemini öne çıkardık. Sonuçta derslerimizi biraz ihmal ettik ama sınavlarda öğretmenlerimizden gerekli anlayışı bekliyoruz. (Hep birlikte gü-lüyoruz)"

KAĞAN ERKAN: "ANAOKULUNDAN BERİ KOD YAZIYORUM"

"Birkaç gün 'Biz birinci mi olduk şimdi!' diye birbirimize sorup durduk. Projemize güveniyorduk ama zafere ulaşmak başka bir duyguymuş. Birinciliğimiz belli olduktan sonra bizi merak eden Stanford Üniversitesi'nin üst yönetiminden yanımıza gelenler oldu. Benim ama ilgi alanı yazılım, kod yazmayı çok seviyorum. Anaokulundan beri kod yazıyorum. (İnternetteki mahremiyetin nereye gittiğini soruyorum) Basit bir örnek vereyim size: Sosyal medyaya yüklediğiniz fotoğraflar ve sesleriniz, yapay zeka tarafından farklı alanlarda kullanılıyor olabilir. Sizin sayenizde gelir sağlıyor olabilirler. (Peki ne olmak istiyor Kağan?) Elektrik ve elektronik okumak istiyorum. Babam milletvekili, annem mühendis ama bana eczacılık öneriyor. Ama benim ilgi alanlarım görünce onun da fikri değişti. Girişimci olmayı hedefliyorum. Daha önce Teknofest'de katılmıştım. İnsaatlarda iş sağlığı ve işçi güvenliği için kask kullanımı üzerineydi."

DOĞU KAAN AKGÜL: "DOKTOR VELİLERDEN DESTEK ALDIK"

"Projemizi geliştiren doktor velilerden destek aldık. Onlarla fikir alışverişinde bulunduk. Sonra gece geç saatlere kadar çalıştık. Devre çizimi yaptım ben. Kağan kodlama üzerine, Berk de mekanik çizimler üzerine yoğunlaştı. Zorlu bir süreçti, pek uyuduğumuz söyleyemem. Havalimanında beklerken bile devre çiziyorduk. Ama sonuçta mutlu muyuz. Kazandığımızın açıkladığı an değişik bir duyuydu, arkadaşlarımızın üzerine zıpladığımızı hatırlıyorum. Çok uğraştığımız, o mutluluğu hak ettik. Ödül olarak Stanford Üniversitesi'nde geçireceğimiz bir ay bizim için çok önemli. Bilgisayar bilimi ve elektrik-elektronik programlarının birleştirildiği çift ana dalda okumak istiyorum. Annem de babam da doktor, onlar da doktor olmama kararımı destekliyor. (Peki yapay zekaya karşı ne yapabiliriz?) Belki kullanımına sınırlama getirilebilir. Ama bunun uluslararası ortak kararla olması lazım. Bu da şu an çok zor gibi görünüyor." (Sabah)